7/5550

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi GÜLER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 05.05.2005

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

T.B.M.M. Başkanlığı'na vermiş olduğum 7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından verilmiş olan cevaplar üzerine aşağıdaki soruların tekrar sorulması gereği doğmuştur.

1. 11.01.2005 tarihli Dünden Bugüne Tercüman Gazetesinde, Nazlı Ilıcak'ın köşesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi Güler'in şu açıklaması yayınlanmıştır: yayınlanan

   "Mavi Akım'da formül değiştirilerek fiyat artışına gidildiği iddiası doğru değildir. Zira, Mavi Akım formülü üzerinde Rusya ile mutabakat sağlanmamıştı. Bizim yaptığımız mutabakat sağlayıp, Mavi Akım doğalgazını ithal etmektir."

   Bu ifade doğru mudur?

   Bu soruya verilen cevapta sorunun cevabının dışında konulardan bahsedildiğinden sorunun tekrar ve daha açık sorulması gerekli görülmüştür.

   1.a. Mavi Akım Doğal Gaz Alım Sözleşmesinin 15 Aralık 1997 tarihinde imzalanmış ve tarafların Yönetim Kurulları tarafından da onaylanmış olması Mavi Akım fiyat formülü üzerinde mutabakat sağlandığını göstermez mi?

   1.b. Ortada mutabakat sağlanmış bir formül var iken Mavi Akım'da 19 Kasım 2003 tarihinde imzalanan zeyilnamelerle fiyat formülü değiştirilerek fiyat artışına gidilmiş midir?

   7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "*Ülkemizin arz güvenliği ve arz talep yönetimi açısından önem arz eden Mavi Akım güzergahından gaz arzının devamı ve uzun vadeli bir sözleşmenin sürdürülmesi açısından, anlaşmanın tarafları uyuşmazlığı sulh ile çözümlemiştir.*" denilmektedir.

   1.c. Mavi Akım doğal gazı ülkemizin arz güvenliği ve arz talep yönetimi açısından önemli ise neden TBMM Soruşturma Komisyonu raporunda aksi ifade edilmektedir. Bakanlığınızın TBMM Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu'nun bu görüşüne bir itirazı olmuş mudur?

1.d. Uzun vadeli sözleşmelerin sürdürülebilmesi için tahkime gidilmemesi genel bir teamül müdür? O takdirde neden tüm uzun vadeli sözleşmelerin içinde tahkim ve/veya uyuşmazlık maddesi bulunmaktadır?

2. 7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "*Mavi Akım Anlaşması, BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün diğer anlaşmalarında olduğu gibi her iki tarafın yöneticilerince imzalanmış ve ilgili uzmanlarca parafe edilmiş ve BOTAŞ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.*" denilmektedir.

2.a Her iki tarafın yöneticilerince imzalanmış, ilgili uzmanlarca parafe edilmiş ve BOTAŞ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunca onaylanmış bulunan Mavi Akım Sözleşmesinde yer alan Fiyat Formülü'nün değiştirilmesi hukuksal açıdan uygun mudur?

2.b Her iki tarafın yöneticilerince imzalanmış, ilgili uzmanlarca parafe edilmiş ve BOTAŞ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunca onaylanmış bulunan Mavi Akım Sözleşmesinde yer alan Fiyat Formülü'nün değiştirilmesi konusunda BOTAŞ hangi hukuk bürolarından görüş almıştır? Bu görüşler fiyat formülünün değiştirilmesini mi yoksa BOTAŞ'ın tahkime gitmesini mi desteklemektedir?

3. Mavi Akım gazı için BOTAŞ tarafından ilk ödeme ne zaman yapılmış ve hangi fiyat formülü esas alınmıştır?

7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "*Mavi Akım gazı için ilk ödeme Şubat ayı teslimatları için Mart 2003 tarihinde yapılmış olup, 1. soruya verilen cevapta da belirtildiği üzere Rus tarafının gönderdiği faturalar ile yapılan ödemeler arasında farklılık oluşmuştur. Bu da taraflar arasında bir anlaşmazlık olarak kendini göstermişti.*" denilmektedir.

3.a Mavi Akım gazı için BOTAŞ tarafından yapılan ilk ödeme için hangi fiyat formülü esas alınmıştır ?

3.b *Cevabınızda belirttiğiniz gibi, Rus tarafının gönderdiği faturalar ile yapılan ödemeler arasında farklılık oluşmuş ise Rus tarafı ne derse desin sizin elinizdeki sözleşmeye göre hareket etmeniz gerekmez miydi? Bu sözleşmenin dışına çıkma yetkisini size kim verdi?*

4. Mavi Akım'ın sözleşmesinde yeralan ve sizin yok varsaydığınız fiyat formülü ile Turusgaz sözleşmesinde yeralan ve daha sonra "Side Letter" ile değiştirilen fiyat formülü arasında bir benzerlik var mıdır? Her iki fiyat formülü aynı mıdır?

7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "*Batı güzergahından gaz arzı için Turusgaz ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış bulunan Doğal Gaz Alım Satım Antlaşmasının fiyat maddesinde fiyat formülü olmayıp Turusgaz'ın alım fiyatının üzerine bir kar marjı ilave edileceğini belirten bir yapı kurulmuştur. Side Letter diye bilinen ve Turusgaz ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış bulunan dökümanda ise Turusgaz'ın Gazexport'tan alım formülü belirtilmiştir.*" denilmektedir.

4.a Batı güzergahından gaz arzı için Turusgaz ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış bulunan Doğal Gaz Alım Satım Antlaşmasının fiyat maddesinde fiyat formülü olmayıp Turusgaz'ın alım fiyatının üzerine bir kar marjı ilave edileceğini belirten bir yapı kurulmuştur. Turusgaz ile Rus tarafı arasında yapılmış bulunan anlaşmada bulunan ve üzerine bir kar marjı ilave edilerek BOTAŞ'a yansıtılan fiyat formülü, BOTAŞ, Turusgaz'ın ortağı olduğundan BOTAŞ tarafından ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından bilinmemesi mümkün değildir. Mavi Akım'ın sözleşmesinde yer alan ve sizin yok varsaydığınız fiyat formülü ile aynı mıdır? Bu fiyat formülü de daha sonra Side Letter ile değiştirilmiş midir?

5. Turusgaz sözleşmesinde yeralan fiyat formülünü "Side Letter" da değiştirdiği için şu anda yargılanan bürokrat ve/veya siyasetçi var mıdır?

7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "*Konu yargıya intikal ettiği için bu konuda bir yorum yapılmamıştır.*" denilmektedir.

5.a Herhangi bir yorum yapmadan Turusgaz sözleşmesinde yer alan fiyat formülünü "Side Letter" da değiştirdiği için şu anda yargılanan bürokrat ve/veya siyasetçi olup olmadığını belirtebilir misiniz ?

6. 19 Kasım 2003 tarihinde BOTAŞ Genel Müdürlüğü ile Turusgaz ve Gazexport arasında yapılan anlaşma, zeyilname ve protokoller sonucunda tüm anlaşmaların ortak bir fiyat formülüne bağlandığı tarafınızca ifade edilmektedir. Bu fiyat formülü değişikliğinden sonra 1 Nisan 2005 tarihinde oluşan doğal gaz fiyatları dikkate alındığında, 6 bcm, 7,5 bcm ve Mavi Akım sözleşmelerinin değiştirilen orijinal fiyat formülleri ile yeni fiyat formülü arasındaki farkın her bir sözleşme için Türkiye'nin aleyhine bir durum oluşturduğu doğru mudur? Diğer bir deyişle aşağıdaki tablo doğru mudur? 2 Mayıs 2003 tarihi itibariyle Turusgaz sözleşmesindeki kar marjının kalkması gerektiği varsayılmıştır.

	Orijinal Formül Fiyatı usd/1000m^3	**Değiştirilen Formül Fiyatı usd/1000m^3**	**Oluşan Kar (+) / Zarar (-)**
6 bcm	168,6	169,47	- 0,83 usd/m^3
7,5 bcm	168,6	169,47	- 0,83 usd/m^3
Mavi Akım	137,1	169,47	- 32,35 usd/m^3

7. Yaptığınız bu fiyat formülü değişiklikleri sonucu sözleşmelerin süresinin sonuna kadar bugünkü cari fiyatlardan eski formül ile yeni formül üzerinden Türkiye aleyhine ortaya çıkacak olan zarar ne kadardır? Bunun siyasi ve hukuki mesuliyetini kim taşıyacaktır?